

BÁO CÁO CHUYÊN ĐỀ

Tuần 42/2022

Tài liệu tham khảo phục vụ Ủy ban Quốc gia về Chuyển đổi số

Số:20/BC-UBQGCS

Ngày 21 tháng 10 năm 2022

LƯU HÀNH NỘI BỘ

Bộ Thông tin và Truyền thông, Cơ quan thường trực của Ủy ban Quốc gia về Chuyển đổi số kính gửi báo cáo chuyên đề tham khảo, phục vụ công tác lãnh đạo, chỉ đạo, điều phối của Ủy ban Quốc gia và Ban chỉ đạo Chuyển đổi số của các bộ, ngành, địa phương như sau:

ĐO LƯỜNG HOẠT ĐỘNG CỦA NGƯỜI DÂN TRÊN CÁC NỀN TẢNG SỐ (THÁNG 9/2022)

Chiến lược phát triển kinh tế số và xã hội số đến năm 2025, định hướng đến năm 2030 (theo Quyết định số 411/QĐ-TTg ngày 31/03/2022 của Thủ tướng Chính phủ) đặt ra tầm nhìn phát triển kinh tế số giúp người dân giàu có hơn, phát triển xã hội số giúp người dân hạnh phúc hơn. Các chiến lược về chuyển đổi số đã ban hành đều đã xác định rất rõ việc lấy người dân là trung tâm hay nói cách khác xây dựng một tương lai kỹ thuật số để phục vụ con người, mở ra cơ hội khai phá giá trị mới, giảm bất bình đẳng và thúc đẩy tinh bao trùm. Sự gia nhập của người dân vào một thế giới số đóng vai trò quyết định đến sự thành công này.

Theo kết quả ước tính sơ bộ tháng 9/2022, Việt Nam có tổng lượt tải mới ứng dụng trên thiết bị di động là 265 triệu lượt, xếp thứ 10 toàn cầu về quốc gia có số lượng lượt tải ứng dụng nhiều nhất toàn cầu (sau Ấn Độ, Hoa Kỳ, Brazil, Trung Quốc, Indonesia, Nga, Mexico, Pakistan, và Thổ Nhĩ Kỳ). Trong đó, tỷ trọng về số lượng lượt tải mới tập trung nhiều nhất ở nhóm lĩnh vực trò chơi điện tử (giải trí/hành động, trí tuệ/câu đố, phiêu lưu mạo hiểm...). Hai nhóm ngành, lĩnh vực có sự tăng trưởng về số lượng lượt tải mới so với quý trước là Giáo dục (0,66%) và Đồ ăn & uống (3,78%).

Thời lượng người dùng các nền tảng số Việt Nam ghi nhận sự tăng trưởng so với tháng 8/2022 từ 12,66% lên 14,13% với trung bình ước tính mỗi thuê bao điện thoại di động sử dụng smartphone dành khoảng gần 10 tiếng/thuê bao/tháng để sử dụng các ứng dụng do trong nước phát triển (tăng hơn 40 phút so với quý trước).

Số lượng người dùng thường xuyên các ứng dụng Việt Nam cũng tăng so với tháng 8/2022. Ước tính sơ bộ tỷ trọng người dùng thường xuyên các ứng

dụng Việt Nam so với ứng dụng nước ngoài có sự gia tăng nhẹ từ mức 19,22% tháng 8/2022 lên 22,66%. Trong số top 50 ứng dụng có số lượng người dùng nhiều nhất tháng 9/2022, Facebook (Hoa Kỳ) với hơn 75,6 triệu người dùng đang hoạt động đang nắm giữ vị trí #1 về số lượng người dùng, tiếp theo xếp hạng #2 là Zalo (Việt Nam) với hơn 74,1 triệu người dùng đang hoạt động; #3 là YouTube (Hoa Kỳ) đạt 7,1 triệu người dùng đang hoạt động. Ngoài Zalo, một số ứng dụng Việt cũng được xếp thứ hạng cao là Zing MP3 (#17), Ví MoMo (#21), Báo Mới (#26), Vietcombank (#28), BIDV Smart Banking (#35), ...

Để tăng cường, thúc đẩy các hoạt động của người dân trên môi trường mạng, Bộ Thông tin và Truyền thông đề nghị các bộ, ngành, địa phương: (i) tiếp tục đẩy mạnh việc kết nối, trao đổi dữ liệu và mở dữ liệu; ii) sớm hoàn thành và đưa vào vận hành các nền tảng số quốc gia; iii) ưu tiên thúc đẩy phát triển thương mại điện tử, các dịch vụ số và hạ tầng chuyển phát, logistics tại các khu vực nông thôn; iv) đảm bảo tỷ lệ chi thường xuyên bằng nguồn vốn ngân sách cho việc thuê dịch vụ nền tảng để nhanh chóng đáp ứng nhu cầu chuyển đổi số của các ngành, lĩnh vực được giao phụ trách.

1. Số liệu thống kê

Số liệu thống kê được tổng hợp từ các hệ thống đo lường khách quan, tự động của Bộ Thông tin và Truyền thông phản ánh xu hướng, mức độ sử dụng của người dân đối với các nền tảng số tại Việt Nam trong tháng 9/2022.

1.1. Số lượng người dùng các ứng dụng và nền tảng số Việt Nam ghi nhận sự gia tăng trong tháng

Tháng 9/2022, số lượng người dùng thường xuyên hằng tháng của các ứng dụng, nền tảng số trên thị trường Việt tương đối ổn định so với tháng 8/2022 với sự sụt giảm số lượng người dùng là không đáng kể (chỉ vào khoảng 0,36%). Tuy nhiên, số lượng người dùng các ứng dụng, nền tảng Việt có sự gia tăng mạnh với số lượng người dùng cao nhất từ đầu năm trở lại đây, tăng 17,59% so với tháng trước (tập trung ở các ứng dụng trò chơi trực tuyến và thanh toán số).

1.2. Thời lượng người dùng smarphone dành để sử dụng các ứng dụng, nền tảng số Việt Nam trên thiết bị di động tăng so với tháng trước

Tháng 9/2022, mặc dù tổng thời lượng sử dụng các ứng dụng, nền tảng số trên thiết bị di động giảm khoảng 7% so với tháng trước tuy nhiên thời lượng dành cho các ứng dụng, nền tảng Việt Nam lại đang tăng ở mức 5%, từ 9,13 giờ/thuê bao/tháng lên mức 9,56 giờ/thuê bao/tháng (tăng khoảng 40 phút/thuê bao). Nhờ vậy, tỷ trọng về tổng thời lượng người dùng dành cho các ứng dụng, nền tảng số Việt Nam so với tổng thời lượng chung của thị trường là 14,13%, tăng nhẹ so với tháng 8/2022.

1.3. Số lượng lượt tải mới các ứng dụng, nền tảng số Việt Nam tiếp tục tăng, đạt mức cao nhất từ đầu năm trở lại đây

Tháng 9/2022, số lượng lượt tải mới nói chung từ 02 kho ứng dụng lớn hiện nay là Google Play và Apple Store cũng giảm nhẹ (ước tính khoảng 2% so với tháng trước). Tuy nhiên, một tín hiệu đáng mừng là số lượng ứng dụng, nền tảng số do các tổ chức, doanh nghiệp, cá nhân trong nước phát triển ghi nhận sự tăng mạnh, tăng 34% so với tháng 8/2022. Trò chơi điện tử là nhóm ứng dụng được người dùng tải mới nhiều nhất trong tháng 8/2022; ngoài trò chơi điện tử, Zalo là số ít ứng dụng (không phải trò chơi điện tử) có sự tăng trưởng về số lượng lượt tải mới tương đối cao trong tháng.

Trong số top 50 ứng dụng do cơ quan nhà nước đặt hàng phát triển và vận hành, ứng dụng bảo hiểm xã hội VssID là ứng dụng duy nhất có số lượng tăng trưởng lượt tải mới trên thiết bị di động cao nhất (xếp thứ 28 về sự gia tăng số lượng lượt tải mới) với hơn 320 nghìn số lượt tải mới trên thiết bị di động so với tháng trước.

2. Một số kinh nghiệm của bộ, ngành

Vừa qua, ngành Thuế đã triển khai ứng dụng Thuế điện tử cho thiết bị di động (eTax Mobile) với hệ thống các chức năng, dịch vụ, hỗ trợ dành cho người nộp thuế là cá nhân trên phạm vi toàn quốc. Tuy nhiên, việc sử dụng ứng dụng eTax Mobile không chỉ phục vụ cho người nộp thuế là cá nhân mà còn đem lại nhiều lợi ích cho cơ quan quản lý nhà nước và xã hội nói chung.

eTax Mobile nhằm đảm bảo thực hiện mục tiêu đến năm 2025 “có 80% dịch vụ công trực tuyến mức độ 4, được cung cấp trên nhiều phương tiện truy cập khác nhau, bao gồm cả thiết bị di động” mà Chính phủ đề ra trong Chương trình Chuyển đổi số quốc gia đến năm 2025 và định hướng đến năm 2030. eTax Mobile tương thích trên cả 2 nền tảng phổ biến iOS và Android, đáp ứng nhu cầu tra cứu các vấn đề liên quan đến thuế thu nhập cá nhân, thuế giá trị gia tăng, thuế đất, tiền thuê đất..., đồng thời cho phép thực hiện nghĩa vụ thuế trực tuyến. Đối tượng chủ yếu sử dụng eTax Mobile bao gồm các hộ kinh doanh, cá nhân có thu nhập từ tiền lương, tiền công; cá nhân có phát sinh nghĩa vụ nộp thuế liên quan đến hoạt động cho thuê tài sản, thanh toán nghĩa vụ tài chính về đất đai, nộp lệ phí trước bạ...

Với eTax Mobile, người nộp thuế có thể thực hiện giao dịch điện tử với cơ quan Thuế vào mọi lúc, mọi nơi, tại bất kỳ địa điểm nào có kết nối Internet; không phải đến trực tiếp tại kho bạc hay ngân hàng mà vẫn hoàn thành nghĩa vụ thuế nhanh chóng, chính xác. Qua đó, giảm thiểu tối đa các thủ tục hành chính, tiết kiệm chi phí, thời gian đi lại, chủ động được công việc cá nhân. Đặc biệt, eTax Mobile còn giúp người nộp thuế dễ dàng quản lý, theo dõi, tra cứu thông báo thuế, đối chiếu giao dịch nộp tiền thuế vào ngân sách nhà nước, thông tin nộp thuế được đảm bảo an toàn và bảo mật. Với cơ quan Thuế, ứng dụng góp phần giảm thủ tục

hành chính; giảm thời gian, nhân lực thu thuế trực tiếp đến người nộp thuế, góp phần hiện đại hóa, nâng cao chất lượng công tác quản lý thuế.

eTax Mobile chính thức ra mắt tại sự kiện Hội nghị công bố Công Thông tin điện tử dành cho nhà cung cấp nước ngoài và triển khai ứng dụng eTax Mobile ngày 21/3/2022 và được triển khai trên toàn quốc. Các cơ quan truyền thông, thông tấn, báo chí tại địa phương đẩy mạnh tuyên truyền, phổ biến, hướng dẫn cài đặt và sử dụng ứng dụng nộp thuế điện tử thông qua ứng dụng eTax Mobile trên thiết bị di động đến các cá nhân trên địa bàn; kịp thời đưa tin, bài tuyên truyền phục vụ việc triển khai ứng dụng eTax Mobile trên địa bàn. Tính đến hết tháng 9/2022, sau hơn nửa năm triển khai, eTax Mobile ghi nhận đạt trên 1,52 triệu người dùng đang hoạt động, tương đương 2% dân số trung bình năm 2021 của cả nước.

3. Một số kinh nghiệm của địa phương

“Triển khai kênh số khác ngoài Cổng Thông tin điện tử và Cổng Dịch vụ công để cung cấp thông tin, dịch vụ công trực tuyến, phục vụ tương tác trực tuyến cho người dân, doanh nghiệp” là một trong các chỉ số chuyển đổi số (DTI) cấp tỉnh ban hành kèm theo Quyết định số 922/QĐ-BTTTT ngày 20/5/2022.

Chú trọng xây dựng cột trụ xã hội số phục vụ cuộc sống người dân, lấy người dân làm trung tâm, các Nền tảng xã hội số Thái Nguyên ID, Long An ID và Vĩnh Phúc ID đã chính thức ra mắt và được đưa vào ứng dụng trên nền tảng di động, tích hợp nhiều chức năng (như: kiểm tra, đối chiếu thông tin cá nhân tức thì với cơ sở dữ liệu tập trung, nhận diện người dùng bằng trí tuệ nhân tạo...). Ứng dụng trực tiếp hỗ trợ người dân trong vấn đề tìm kiếm việc làm trực tuyến, đăng tin và tìm nhà cho thuê nhanh chóng, theo dõi việc thực hiện dịch vụ công trực tuyến, cập nhật tin tức đời sống - xã hội, trong đó có các tin tức y tế liên quan đến dịch bệnh COVID-19, mua bán, rao vặt và nhận các ưu đãi mới nhất. Hiện tại, người dùng có thể cài đặt ứng dụng Thái Nguyên ID, Long An ID và Vĩnh Phúc ID từ hai kho ứng dụng Apple Store và Google Play.

Nền tảng xã hội số Vĩnh Phúc ID chính thức ra mắt và được đưa vào ứng dụng từ ngày 04/10/2022, sau 01 tuần triển khai tính đến tháng 10/10/2022, ứng dụng Vĩnh Phúc ID đạt trên 1,5 nghìn lượt tải về, tương đương khoảng 0,1% số lượng dân số (1.191.782 người), 0,2% số lượng dân số trong độ tuổi lao động (634.474 người) của tỉnh Vĩnh Phúc năm 2021¹.

Nền tảng xã hội số Long An ID chính thức ra mắt và được đưa vào ứng dụng từ ngày 08/6/2022, sau 04 tháng triển khai tính đến tháng 9/2022, ứng dụng Long An ID đạt khoảng 50 nghìn lượt tải về, tương đương khoảng 3% số lượng

¹ Nguồn: Số liệu kê khai đánh giá mức độ chuyển đổi số năm 2021 tỉnh Vĩnh Phúc.

dân số (1.725.752 người), 4% số lượng dân số trong độ tuổi lao động (1.225.974 người) của tỉnh Long An năm 2021².

Nền tảng xã hội số Thái Nguyên ID chính thức ra mắt và được đưa vào ứng dụng từ ngày 01/12/2021, sau chưa đến 01 năm triển khai tính đến tháng 9/2022, ứng dụng Thái Nguyên ID đạt trên 517 nghìn lượt tải về, tương đương khoảng 39% số lượng dân số (1.323.150 người), 86% số lượng dân số trong độ tuổi lao động (599.037 người) của tỉnh Thái Nguyên năm 2021³.

Nền tảng xã hội số hỗ trợ tích cực vào việc định danh người dân trên không gian số, đơn giản hóa và thuận tiện hơn trong việc thực hiện các dịch vụ công một cửa, đồng thời là “cánh tay nối dài” giúp tăng cường sự tương tác giữa chính quyền và người dân, từ đó kịp thời nắm bắt các vấn đề xã hội và nhu cầu an sinh trên địa bàn các tỉnh. Ứng dụng đang ngày càng có những đóng góp thiết thực trong mọi phương diện cuộc sống của người dân và hoạt động doanh nghiệp.

4. Đề xuất

Số lượng các ứng dụng, nền tảng số do các tổ chức, cá nhân trong nước phát triển và đưa vào sử dụng ngày càng nhiều nhưng chưa mạnh (số lượng các ứng dụng, nền tảng có trên 5 triệu người dùng chiếm số lượng còn ít, theo số liệu ước tính có khoảng 14 ứng dụng, nền tảng có trên 5 triệu người dùng). Như vậy, các nền tảng xuyên biên giới hiện nay vẫn đang nắm giữ thị phần lớn về số lượng người dùng thường xuyên hằng tháng. Vấn đề này đặt ra những thách thức lớn về vấn đề chủ quyền số quốc gia trên không gian mạng; vấn đề về an ninh quốc gia khi các ứng dụng y tế, sức khỏe của một số doanh nghiệp nước ngoài đang theo dõi một số lượng lớn người dân Việt hay vấn đề về mua bán sạt nhập các doanh nghiệp nắm giữ dữ liệu người tiêu dùng số Việt Nam; vấn đề về đảm bảo cạnh tranh bình đẳng, chống thất thu thuế giữa nền tảng trong nước và nước ngoài.

Bộ Thông tin và Truyền thông kính đề nghị Thủ tướng Chính phủ quan tâm, chỉ đạo:

Đối với các bộ, ngành

- Quyết liệt xây dựng thể chế số của các ngành, lĩnh vực, chỉ đạo việc sử dụng các nền tảng số quốc gia dùng chung, kết nối, mở, chia sẻ dữ liệu giữa các hệ thống, cơ sở dữ liệu chuyên ngành với các nền tảng số quốc gia nhằm đồng bộ, liên thông, tạo hệ sinh thái chuyển đổi số, phát triển Chính phủ số, kinh tế số, xã hội số;

- Đảm bảo tỷ lệ chi thường xuyên bằng nguồn vốn ngân sách cho việc thuê dịch vụ nền tảng để nhanh chóng đáp ứng nhu cầu chuyển đổi số của các ngành, lĩnh vực được giao phụ trách.

² Nguồn: Số liệu kê khai đánh giá mức độ chuyển đổi số năm 2021 tỉnh Long An.

³ Nguồn: Số liệu kê khai đánh giá mức độ chuyển đổi số năm 2021 tỉnh Thái Nguyên.

Đối với các địa phương

- Ban hành kế hoạch hành động triển khai Chiến lược quốc gia phát triển kinh tế số và xã hội số đến năm 2025, định hướng đến năm 2030 và kế hoạch hành động thúc đẩy thanh toán không dùng tiền mặt trong các cơ sở giáo dục, y tế;

- Lựa chọn các nền tảng số quốc gia, các nền tảng số phục vụ người dân để ưu tiên thúc đẩy trên địa bàn tỉnh, thành phố, sử dụng lực lượng Tổ công nghệ số cộng đồng để hướng dẫn người dân sử dụng;

- Ưu tiên thúc đẩy phát triển thương mại điện tử, các dịch vụ số chuyên ngành và hạ tầng chuyển phát, logistics tại các khu vực nông thôn qua đó thúc đẩy người dân ở nông thôn hình thành thói quen tiêu dùng số và xây dựng văn hóa số;

- Phối hợp với các doanh nghiệp viễn thông tăng cường phủ sóng vùng lõm, triển khai cáp quang đến hộ gia đình và hỗ trợ thiết bị thông minh cho các hộ gia đình chưa có, đảm bảo mỗi hộ có tối thiểu một thiết bị thông minh.

Bộ Thông tin và Truyền thông kính báo cáo./.

BỘ THÔNG TIN VÀ TRUYỀN THÔNG